

Sarajevo, 02.09.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
26.08.2019.- 30.08.2019.

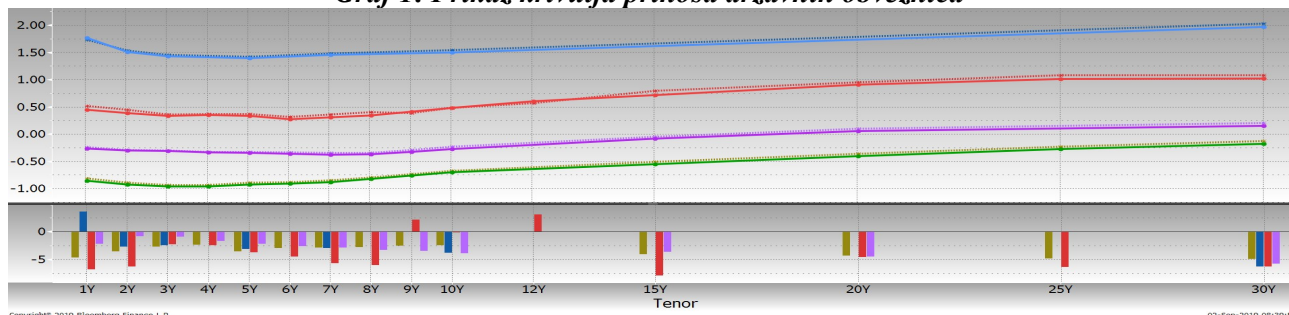
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	23.8.19	-	30.8.19	23.8.19	-	30.8.19	23.8.19	-	30.8.19	23.8.19	-	30.8.19
2 godine	-0,89	-	-0,93	1,53	-	1,50	0,45	-	0,40	-0,29	-	-0,30
5 godina	-0,89	-	-0,92	1,42	-	1,39	0,37	-	0,33	-0,32	-	-0,35
10 godina	-0,68	-	-0,70	1,54	-	1,50	0,48	-	0,48	-0,23	-	-0,27

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	23.8.19	-	30.8.19
3 mjeseca	-0,692	-	-0,710
6 mjeseci	-0,755	-	-0,782
1 godina	-0,790	-	-0,847

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 30.08.2019. godine (pune linije) i 23.08.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih zemalja eurozone su tijekom proteklog tjedna zabilježili blagi pad za 2,5 do 3,5 bazna boda u odnosu na prethodnu. Veće smanjenje je bilo izraženo kod prinosa na italijanske obveznice, koji su smanjeni za 22 do 35 baznih bodova na tjednoj razini pod utjecajem zbivanja vezanih za formiranje nove koalicijske vlade u toj zemlji. Sredinom tjedna potvrđeno je da su stranke Five Star i Democratic Party postigle dogovor da formiraju novu vladu, kao i da bi premijer Conte, koji je prošlog tjedna podnio zahtjev za ostavku, mogao ponovo da bude izabran na ovu poziciju. Tijekom trgovanja u srijedu **prinos desetogodišnjih italijanskih obveznica je smanjen na 1,045%, što je razina blizu rekordno niske razine (1,042%) zabilježene prije 3 godine.** Istodobno, **prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica je dostigao novu rekordno nisku razinu od -0,714%, nakon što je na aukciji obveznica ove ročnosti (s kuponom od 0%) zabilježen rekordno nizak prinos od -0,70%.**

Nakon nekoliko manje optimističnih izjava čelnika ECB o pitanju uvođenja dodatnih stimulativnih mjera, posljednja u nizu je izjava članice IV ECB Lautenschlaeger, koja je naglasila da ne podržava ponovno uvođenje kvantitativnih olakšica, odnosno da bi to trebalo da bude posljednja opcija, jer predstavlja „nestandardnu mjeru“.

Krajem tjedna objavljen je podatak o **stopi inflacije koja je u skladu s očekivanjima, a prema preliminarnim podacima, u kolovozu u eurozoni smanjena u odnosu na prethodni mjesec na 1,0% sa 1,1%.**

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – Njemačka (tromjesečno) final.	II tromjesečje	-0,1%	-0,1%	0,4%
2.	GDP – Francuska (tromjesečno) final.	II tromjesečje	0,2%	0,3%	0,3%
3.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	KOLOVOZ	102,3	103,1	102,7
4.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (final.)	KOLOVOZ	-7,1	-7,1	-6,6
5.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka	KOLOVOZ	95,1	94,3	95,8
6.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	RUJAN	9,6	9,7	9,7
7.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	KOLOVOZ	112,7	111,9	113,3
8.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	KOLOVOZ	-	98,9	101,2
9.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G)	SRPANJ	4,7%	5,2	4,5
10.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	KOLOVOZ	1,0%	1,0%	1,1%
11.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	KOLOVOZ	1,0%	0,9%	0,9%
12.	Stopa nezaposlenosti – EZ	SRPANJ	7,5%	7,5%	7,5%
13.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	SRPANJ	9,6%	9,9%	9,8%
14.	GDP – Finska (tromjesečno)	II tromjesečje	-	0,5%	0,5%
15.	GDP – Italija (tromjesečno)	II tromjesečje	0,0%	0,0%	0,1%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tijekom prošlog tjedna smanjeni za 3 do 4 bazna boda, dok je prinos na desetogodišnje obveznice tijekom trgovanja u utorak zabilježio smanjenje na najnižu razinu u posljednje dvije godine (1,47%). Inverzija američke krive prinosa je i dalje prisutna, naročito na početku krive. Iz Ministarstva za trgovinu Kine je priopćeno da SAD i Kina raspravljaju o narednom krugu trgovinskih pregovora zakazanom za rujan. Od 1.9. stupaju na snagu dodatne tarife koje je Kina uvela prošlog mjeseca na uvoz američkih proizvoda u vrijednosti od 75 milijardi USD, kao i prva tranša povećanih američkih tarifa na oko 250 milijardi USD uvezenih kineskih proizvoda.

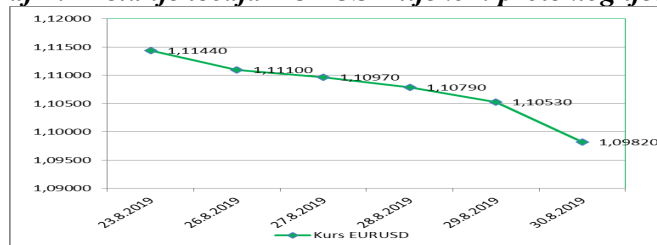
Većina tržišnih analitičara očekuje da će Fed smanjiti referentnu kamatnu stopu na rujanskoj sjednici. Istodobno, priopćeno je da Fed odbacuje bilo kakva politička razmatranja pri kreiranju monetarne politike i određivanju razine kamatnih stopa, nakon što je jedan od njihovih bivših zvaničnika pozvao Fed da razmotri ekonomske rizike ponovnog izbora predsjednika Trumpa.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G)	II tromjesečje	2,0%	2,0%	3,1%
2.	Indeks osobne potrošnje – preliminarni podatak	II tromjesečje	4,3%	4,7%	1,1%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M)	LIPANJ	0,2%	0,2%	0,2%
4.	PCE deflator (G/G)	SRPANJ	1,4%	1,4%	1,3%
5.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	SRPANJ	0,3%	0,1%	0,5%
6.	Indeks osobnih rashoda (M/M)	SRPANJ	0,5%	0,6%	0,3%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P	SRPANJ	0,2%	0,2%	0,0%
8.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	23. KOLOVOZA	-	-6,2%	-0,9%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	24. KOLOVOZA	214.000	215.000	211.000
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	25. KOLOVOZA	-	62,5	61,5
11.	Indeks povj. prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	KOLOVOZ	-4	1	-12
12.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	SRPANJ	0,0	-0,36	0,03
13.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	KOLOVOZ	-4,0	2,7	-6,3
14.	Obujam porudžbina trajnih dobara P	SRPANJ	1,2%	2,1%	1,8%

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio pad sa razine od 1,1144 na razinu od 1,0982 (najniža razina od polovice svibnja 2017. godine), što predstavlja pad od 1,45% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna premijer Johnson se izravno obratio predsjedniku Europskog savjeta Tusku i zatražio da Brisel razmotri „kreativno i fleksibilno“ rješenje granice s Irskom koje ne uključuje trenutno ponuđeno rješenje. Na ovaj upit Tusk je odgovorio da EU odbija posljednji poziv koji je uputio Johnson, a koji se tiče fundamentalnih izmjena uvjeta Brexita. Priopćeno je da EU smatra da je pitanje granice s Irskom, koje je predloženo, zapravo vitalni dio sporazuma o Brexitu. Ovakve okolnosti ukazuju na to da su svega dva mjeseca do Brexita obje strane u pregovorima potpuno zatvorene, što može biti signal da će Velika Britanija napustiti EU bez sporazuma 31. listopada. Ipak, EU nije u cijelosti odbacila pismo koje je Johnson dostavio, jer su neki viši zvaničnici EU iznijeli prijedloge vezano za plan granice s Irskom, što može biti signal da su neki pregovori, ipak, mogući. Angela Merkel je pozvala premijera Velike Britanije Johnsona da u narednih 30 dana pronade rješenje za Brexit. Iako to izgleda nemoguće, pojedinci smatraju da, bez obzira što obje strane imaju čvrste stavove, možda ipak ima vremena da se sporazum postigne.

Guverner BoE Carney je izjavio da bi BoE mogla monetarnu politiku učiniti stimulativnom kako bi pomogla ekonomiji u slučaju Brexita bez sporazuma. Carney je dodao da postoje limiti u tome koliko ekonomija može da tolerira rast inflacije uzrokovan slabljenjem GBP. Premijer Johnson je prilikom sastanka grupe G7 izjavio da je u proteklih nekoliko dana, nakon njegove posjete Francuskoj i Njemačkoj, EU postalo jasno šta je problem za Veliku Britaniju. Među ključnim pitanjima jeste problem granice s Irskom. Johnson je izjavio da konačan ishod oko postizanja sporazuma u potpunosti ovisi o EU liderima te da Velika Britanija može da se lako nosi sa situacijom Brexita bez sporazuma, inzistirajući na tome da Velika Britanija neće platiti 39 milijardi GBP troška napuštanja EU u slučaju Brexita bez sporazuma koji se može desiti 31. listopada tekuće godine.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	KOLOVOZ	-	1,2%	-0,2%
2.	CBI poslovno povjerenje	KOLOVOZ	-25	-13	-34
3.	CBI povjerenje maloprodaje	KOLOVOZ	-15	-49	-16
4.	Proračunski deficit (u mlrd GBP)	SRPANJ	-	-13,5	15,2

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,91289 na razinu od 0,90929, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2149 na razinu od 1,2266.

JAPAN

Najviši financijski regulator Japana je početkom prošlog tjedna objavio da je BoJ odgovorna za odluku hoće li povećati monetarne stimulanse kao podršku japanskom gospodarstvu, te bi trebalo da ima u vidu i kako će se takva odluka odraziti na bankarski sektor. U posljednje vrijeme na tržištu su pojačane špekulacije kako će se BoJ pridružiti drugim vodećim središnjim bankama kada je riječ o ublažavanju monetarne politike već narednog mjeseca kako bi se zaštitio gospodarski rast, s obzirom na negativne utjecaje trgovinskog rata između SAD i Kine. Vlada Japana u petak je objavila Izvješće o stanju

ekonomije za kolovoz, u kojem je zadržala procjenu da se ekonomija oporavlja umjerenim tempom, ali je slabost i dalje usmjerena na izvoz.

Tenzije između Japana i Južne Koreje su intenzivirane prošlog tjedna. Naime, Južna Koreja je pozvala veleposlanika Japana kako bi mu priopćila da se protivi odluci o ukidanju brzog izvoznog statusa, odnosno uklanjanju te zemlje sa tzv. „bijele liste“. S druge strane, iz Kabineta Vlade Japana je priopćeno da su odnosi Japana i Južne Koreje u izuzetno lošem stanju zbog negativnih i iracionalnih akcija s južnokorejske strane.

Iz BoJ je krajem tjedna priopćeno da je iznos za kupovine obveznica s dospjećem od 5 do 10 godina smanjen za 50 milijardi JPY, što je bilo i očekivano. To je ujedno i najveće smanjenje navedenog otkupa obveznica od 2016. godine, kada je BoJ uvela politiku kontrole krive prinosa.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

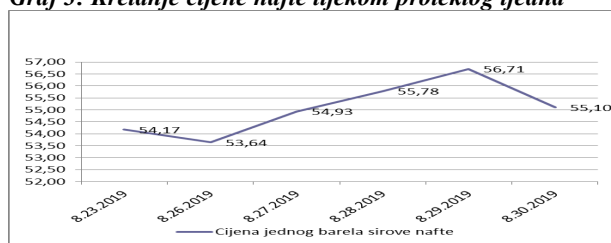
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno
				razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti SRPANJ	2,3%	2,2%	2,3%
2.	Maloprodaja (G/G) SRPANJ	-0,7%	-2,0%	0,5%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P SRPANJ	-0,6%	0,7%	-3,8%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G) SRPANJ	-	26,9%	-4,2%
5.	Indeks potrošačkog povjerenja KOLOVOZ	37,5	37,1	37,8
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G) SRPANJ	0,6%	0,5%	0,7%
7.	Vodeći indeks F LIPANJ	-	93,3	94,9
8.	Koicidirajući indeks F LIPANJ	-	100,4	103,4

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine od 117,49 na razinu od 116,83 (najniža razina od travnja 2017. godine). JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 105,39 na razinu od 106,28.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,17 USD (48,61 EUR). Cijena nafte je tijekom proteklog tjedna bilježila rast do četvrtka, dok je u petak, na zatvaranju tržišta, zabilježen blagi pad cijene. Početkom tjedna cijena nafte je bila pod utjecajem odluke Kine da od 1. rujna uvede carine na uvoz nafte iz SAD. Ovo je prvi put da Peking uvodi carine od 5% na naftu iz SAD. Već narednog dana, u utorak, pojavile su se nezvanične informacije da su zalihe nafte u SAD smanjene više od očekivanja, što je potaklo rast cijene. Zvanični podaci o zalihama nafte u SAD, koji su objavljeni u srijedu prošlog tjedna, su potvrdili da je došlo do smanjenja ovih zaliha za 10 milijuna barela, te su se zalihe našle na najnižoj razini od listopada 2018. godine. Tijekom trgovanja, u četvrtak, cijena nafte je nastavila da bilježi rast nakon što je iz Ministarstva trgovine Kine priopćeno da su voljni da „pregovaraju i surađuju“ sa SAD vezano za trgovinske nesuglasice te da neće poduzimati kontramjere kao odgovor na posljednje carine koje je uvela SAD. Smanjenje cijene nafte, koje je u petak zabilježeno, bilo je pod utjecajem informacija da je OPEC povećao proizvodnju prvi put u ovoj godini, dok Rusija nije ispunila dogovoreni obujam proizvodnje. Istraživanje koje je proveo Reuters je pokazalo da je OPEC u kolovozu plasirao na tržište 29,61 milijuna barela nafte, što je za 80.000 barela više u odnosu na prethodni mjesec. Cijena nafte je na tjednoj razini povećana za 1,72%, što je najveći tjedni rast od sredine srpnja, a rezultat je značajnog smanjenja zaliha nafte u SAD, kao i ublažavanja oštrog tona u trgovinskim odnosima Kine i SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 55,10 USD (50,17 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.526,96 USD (1.370,21 EUR). Cijena zlata je na zatvaranju tržišta u ponedjeljak zabilježila blagi rast pod utjecajem ublažavanja tenzija između Kine i SAD. Predsjednik SAD Trump je izjavio da je Kina voljna da obnovi trgovinske pregovore, što je protumačeno kao pozitivan signal, te se pod utjecajem takvih vijesti cijena zlata nije značajno promijenila. Narednog dana investitori su ponovo pojačali zabrinutosti vezano za globalne neizvjesnosti, uključujući i probleme na relaciji SAD-Kina te su utočište potražili u zlatu, što je utjecalo na rast cijene ovog plemenitog metala, koja se održava na najvećoj razini od rujna 2013. godine. Industrijska i trgovinska grupa koja je specijalizirana za sve aspekte poslovanja s plemenitim metalima, MKS PAMP GROUP, je priopćila da u dugom roku očekuju rast cijene zlata pod utjecajem više stimulaturnih monetarnih politika središnjih banaka, kao i pod utjecajem produženih učinaka trgovinskih i globalnih neizvjesnosti poput Brexita, tenzija u vezi s Iranom i financijskih izazova s kojima se suočava Argentina. Zalihe zlata fonda SDPR Gold Trust su u ovom mjesecu povećane za 6,6%. Cijena zlata je tijekom kolovoza povećana za više od 100 USD, uglavnom pod utjecajem tenzija vezanih za trgovinski rat između dvije najveće globalne ekonomije, Kine i SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.520,38 USD (1.384,43 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

